

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:
judecătorii:

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Andrian Rucan, Eugeniu Platon, Gheorghii Rucan și Minodora Rucan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” Societate pe acțiuni împotriva lui Gheorghii Rucan, Minodora Rucan, Andrian Rucan, Eugeniu Platon și Societatea comercială „Ecosem Grup” Societate cu răspundere limitată cu privire la rezilierea anticipată a contractului de împrumut și încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost restituite apelurile declarate de către Andrian Rucan, Eugeniu Platon, Gheorghii Rucan și Minodora Rucan împotriva hotărârii din 20 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

constată:

La data de 25 ianuarie 2017 ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghii Rucan, Minodora Rucan, Andrian Rucan, Eugeniu Platon și SC „Ecosem Grup” SRL cu privire la rezilierea anticipată a contractului de împrumut și încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a fost admisă, a fost reziliat contractul de împrumut încheiat între ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și Gheorghii Rucan. A fost încasat în mod solidar de la Gheorghii Rucan, Minodora Rucan, Andrian Rucan și Eugeniu Platon în beneficiul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a sumei de 29 612,59 euro cu titlu de împrumut, a sumei de 2 530,82 euro, cu titlu de dobânda de întârziere, a sumei de 1871,08 euro, iar în total a sumei de 34 014,49 euro. A fost încasat în mod solidar de la Gheorghii Rucan, Minodora Rucan, Andrian Rucan și Eugeniu Platon în beneficiul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a sumei de 22059,25 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La data de 18 ianuarie 2018 Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea cererilor de apel de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererilor de apel depuse de Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan, fiind acordat apelanților termen de 10 zile de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 16544 de lei și a cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-li-se apelanților despre posibilitatea restituirii apelurilor în cazul neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit.

La data de 20 august 2018 Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan au depus cereri de apel motivate împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare. Totodată, apelanții au solicitat scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, invocând starea materială precară.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost restituite apelurile declarate de către Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan cu toate înscrisurile anexate la aceasta, din motivul că apelanții nu s-au conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 24 mai 2018 și anume nu au prezentat dovada de plată a taxei de stat.

La data de 19 octombrie 2018, Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan au declarat recurs împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea și netemeinicia încheierii recurate, aceasta fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, făcând referire la faptul că, la depunerea cererilor de apel motivate în termenul stabilit de instanță, au solicitat scutirea integrală de la plata taxei de stat, invocând argumentele de rigoare, însă instanța de apel nu s-a expus asupra demersurilor de scutire de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, dispunând restituirea cererilor de apel.

La data de 06 noiembrie 2018, în adresa intimătei ÎCS „Total Leasing” SA a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 27 septembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 19 octombrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, nefiind de acord cu hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, la data de 18 ianuarie 2018 Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghi Rucan au declarat apel nemotivat.

Urmare, prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererilor de apel depuse de Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghi Rucan, fiind acordat apelanților termen de 10 zile de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 16544 de lei și a cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-li-se apelanților despre posibilitatea restituirii apelurilor în cazul neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit.

Tot materialele cauzei atestă că, la data de 20 august 2018 Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghi Rucan au depus cereri de apel motivate împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare. Totodată, apelanții au solicitat scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, invocând starea materială precară.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost restituite apelurile declarate de către Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghi Rucan cu toate înscrisurile anexate la aceasta, din motivul că apelanții nu s-au conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 24 mai 2018 și anume nu au prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Temei pentru restituirea cererilor au servit prevederile art. 369 alin. 1) lit. a) CPC, potrivit cărora, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368. S-a stabilit că apelanții în termenul stabilit nu s-au conformat dispozițiilor încheierii din 24 mai 2018 și nu au prezentat dovada plății taxei de stat.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural.

Potrivit stipulărilor art. 56 alin. (1) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt în drept să formuleze cereri.

În conformitate cu art. 203 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. La începutul ședinței de judecată, instanța verifică posibilitatea examinării cauzei în lipsa participantului/ participanților citați legal.

În conformitate cu art. 380 alin. (3) Codul de procedură civilă, cererea și demersurile înaintate se soluționează în conformitate cu prevederile art. 48 și 203, instanța de apel nefiind în drept să le respingă din motivul respingerii lor în primă instanță.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Curtea de Apel Chișinău nu a ținut cont de prevederile legale citate și nu a soluționat demersul apelanților Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan de scutire a plății taxei de stat, dispunând prin încheiere restituirea apelurilor.

Neexaminarea cererilor apelanților Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nerespectarea art. 203 alin. (1), art. 380 alin. (3) Codul de procedură civilă constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care obligă instanțele judecătorești să-și motiveze soluțiile astfel încât să nu lase părțile într-o stare de incertitudine și să nu creeze impresia că nu au fost auzite.

Or, potrivit prevederilor art. 5 al Codului de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Colegiul nu poate reține și apreciază critic argumentul instanței de apel precum că instanța de apel a emis o soluție referitoare la condițiile intentării procedurii în apel și că nu este îndreptățită să reexamineze propria indicație privind necesitatea plății taxei de stat, chiar dacă apelanții ulterior au depus o cerere de scutire de plata taxei de stat, deoarece această concluzie contravine normelor legale citate supra și aplicabile speței.

Eroarea admisă de Curtea de Apel Chișinău în ordine de recurs nu este posibil de corectat, motiv pentru care recursul necesită să fie admis cu casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererilor de apel.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural, iar erorile admise în ordine de recurs nu este posibil de corectat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan, de a casa încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel și judecării demersurilor de scutire de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Andrian Rucan, Minodora Rucan, Eugeniu Platon și Gheorghii Rucan.

Se casează încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” Societate pe acțiuni împotriva lui Gheorghii Rucan, Minodora Rucan, Andrian Rucan, Eugeniu Platon și Societatea comercială „Ecosem Grup” Societate cu răspundere limitată cu privire la rezilierea anticipată a contractului

de împrumut și încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic